

Straffrättsteori

Introduktion - Straffrättsteori

Varför ska man straffas?

I detta avsnitt ska vi undersöka några straffrättsteorier.

Låt oss ta utgångspunkt i följande händelse och frågor:

- Om Ansgar bryter armen på Thomas. Ska Ansgar straffas för det? Varför då?

Vi återvänder till Ansgar och Thomas mot slutet.

Absoluta straffrättsteorier

De absoluta straffrättsteorierna utgår från principen att brottslingen förtjänar straff på grund av den moraliska skuld som uppstått genom brottet, där straffets rättfärdighet är centralt och inte dess potentiella samhällsnytta. Denna syn betraktar straff som ett självändamål, en nödvändig respons på orättvisa handlingar för att upprätthålla moralisk och rättslig ordning. De tar inte hänsyn till eventuella konsekvenser

Vedergällningsteorier

Syftet med straff är att just "straffa". Det finns inget djupare syfte med straffet (tex att förhindra andra att begå brott). Det anses rättvist att den som begått brott också ska straffas och lider. Det kan innebära upprättelse för den som har drabbats. Har historiskt motiverats av religiös övertygelse (men bottnar det i något mänskligt?).

Immanuel Kant kan knytas till de absoluta straffteorierna. Enligt Kant kan en person aldrig användas som ett exempel för andra. Det finns alltså inte någon brottsförebyggande funktion med straffet. Straffet kan inte vara en läxa för andra att inte begå brott. Straffet följer direkt på brottet och ska för den enskilda personen vara ett lidande. Det är rättvist att ett straff och lidande följer på ett brott.

"Om någon förstör en annans öga, då skall man förstöra hans öga; om någon sönderslår en annans lem, då skall man på honom sönderslå hans lem; om någon utslår en annans tänder, då skall man på honom utslå hans tänder." – Hammurabis lag, 1755–1750 f.Kr.

Retributiv rättvisesyn kan knytas till de absoluta straffteorierna. I stället för att utöva hämnd (där en som drabbats av brott eller staten får "upprättelse" genom straffet) syftar retributiv rättvisesyn på att handlingen i sig förtjänar ett straff. Det är en opersonlig syn, man straffar inte för att t ex ett offer ska känna att rättvisa utdelats. Det innebär också att samhället bedömer olika straff olika hårt. Vissa handlingar förtjänar hårdare straff än andra.

From:

<https://juridik.kristiansen.nu/> - Juridik på gymnasiet

Permanent link:

<https://juridik.kristiansen.nu/doku.php?id=straffraett:straffraettsteori&rev=1711315283>

Last update: **2024/03/24 21:21**

